

Apsteļams:

"Baltijas Semkopja" Administrācija, Mr-Rīgas Rasku-cēla № 14, Puhziņu Gēderta un beedra grahmatu-bodē. Beftam Rīgā: Altberga, Kapteina un Trbites grahmatu-bodis un pee kopmana Verchendorffa lga, vilheftas Rasku-cēla № 13. Rītās vilheftās: wifās grahm.-bodis. Uf laufeem: pee pagastu-walbehm, mahzitateem, skolotajeem, 2c.

7. gads.

Rīgā, 2. dezembri.

Wakša ar peeuhstijam par wasti:

Mr Beelkumu: par gadu 3 rubl., beft Beelkuma 1 rubl. 60 kap.
Mr Beelkumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 60 kap., beft Beelkuma 85 kap.

Wakša eefpedizija un grahmatu-bodis faņemot:

Mr Beelkumu: par gadu 2 rubl. 50 kap., beft Beelkuma 1 rubl.
Mr Beelkumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 30 kap., beft Beelkuma 55 kap.
Beelkums ween par gadu 1 rubl. 50 k., par 1/2 gadu 80 kap.

Sludinajums, par 8 kap. Rīku rakstu rindim, nem pretim G. Mlunans, Zelgawā; Deepinsh, Zehstis; Salleneeks, Wauka, un administrācija, Rīgā.

Baltijas Semkopja redakcija, administrācija un eefpedizija atronahs Mr-Rīgas Rasku-cēla Nr. 14.

Saimneezības nodala.

Saimneezības padomi.

Preefsh medus limonades, fcha loti gahrda, atdfinadama dshreenu taifshanas der fchi pamahzifchana: Uf fpaina uhdens (leetus waj upes uhdena) nem 1 lhdš 1 1/2 mahzinas laba medus un wahra to lehnām kahdas 4 stundas. (Lai limonade dabutu patihlamu fmarfchu tad war peelift gabalu apfelsiņu misās, zitronu misās, waniēs, mustafsedu, nelku jeb lo žitu.) Putas wairaf reifes janofraifā, eefam wirums glufhi flaidri. Tad lej wizu muzinā, waj leelā mahlu traulā, un leel atdfist; kamehr wehl remdens, japeeleet drufku rauga, kas uhdeni atdfelaitis, un tad jaleel ruhgt, seemā pee krahfus, kahdu 14—16 gradu ftlumā. Pehz kahdām deenahm putinas janofmek, til ilgi, kamehr wehl kahdas puhtites rahdās. Tad fchlihfums top iflahfīs zaur div jeb trihs-kahfchu audellu un labi tihritās faufās pudeles eeletis. Korkefchanai janem labi zeeti wihna korki. Wufstā pagraba ufglabata, fchi tā taifstā limonade pehz 4 lhdš 6 nedelahm dod ftipri museeredamu, gahrdu dshreenu un ufturahs wairaf gadu, — ja pudeles kallis ar drahti notihst, lai korkis ne-iffrahgtu augfchā.

Stiklu war pafargat no fprahgfchanas, kad wizu eelet kahdā ar aukftu uhdeni pilditā katlindā, waj kannindā, un tad to fahf wahrit, kad tas kahdu laizinu ir wahrijees un pa tam ar fahfīs wina eemestis tad leel atkal pa masam atdfist. Tā nowirinātā zilinderā, glahse, waj žits kahds siila riks ir drofch, ka pee ahtra laifuma waj aukftuma mainifchanahs neplihfīs. To pafchu der darit ar jaumpirkeem fchlihfjiem (teleteem), bīdohm u. ž. mahla waj porzelana traufeem.

Plaukumi (pleti), kas zehlfchees zaur kafijas ufleefchanu, top iskemti no wilainahm un fibda drahnahm, kad to weetu aptraipa ar tihru glizerinu, tad remdenā uhdeni ifmasga un uf kreifchās pufes plekē, kamehr ween drohna drehgna. Zaur to ari wifchilbtaka krahfa taps pafargata un kafijas un krehjuma dakas tihri iskemtas.

Kā ehdamahs leetas no pelefchanas war if fargat. Ne wifai faufās weetas, kur tihres gaisf netop klahf, mehdfi defas, fchinkis un žitas tahdas leetas drihfti ween fahft pelet. No pelefchanas tahs war if fargat, un ari pelejumu pafchu, ja tas jau kur eemetees, war ifnihžinat, kad nem fchlihwī (teleti) ar uhdeni un tant til daudf fahls eeber, kamehr rodahs pabeefs maifjumā. Ar fcho fahls maifjumu wajag tilai appelejufchahs leetas aptraipit un pelejums tuhlt pasubihš, un pafchās leetas pehz pahri deenahm buhs pohrwilufchahs ar fahls ftarizeem, kas tahs no tahlatas pelefchanas pafargahs.

Olas (pauti) labi ufglabajahs, kad tahs ar teemo galu pelndš eelet, bet tā, ka wizas weena pee otras nepeedurahs.

Zuhlahm, kā jaunalds laifds atrahs, grižu bariba ir loti nederiga. Ar grikeem barotas zuhlahs fahf trihžet, ahtri est un heidstot krampjds nosprahgt, ja nenahf ar fahstem patihgā. No grižu baribas fahf afinis fpundetees un karfonis galwā un puhfti rastees. Labakais lihdselēis pret to iraid, kad peenu ar glauberfahli dod dšert.

Silraka Kahrliis.

Wispahriga dala.

Pahr kulshanas mafchinu.

"Balt. Semf." 14. num. rakstiju tā:

"Sirgeem dšenamu kulamo mafchinu pirkt gribedams, apwajajos pee ziteem semkopjeem, kuri jau nopirkufchi un ar tahm strahda, kam tahs labatās. Dabuju par atbildi, ka Grahamā lga pahrdotawā ir labatās, kuļ it flaidri, neluhft nelas til ahtri, kā pee žitahm; lai gan dahrgalas, bet labatās. Peemineju ari, lo Petertales Brinku grunteeeks, Hoffmā lga man ftahstija, par, no Zieglera un beedra pahrdotawas pirktā kulamo- un Grahamā wehtijamo mafchinu, un ka Brinkim no Zieglera un beedra pirktā faluhjufe. Zieglerš par labumu galwojis. Hoffmanis web

us Rīgu atpakaļ, bet waj atmihā atpakaļ beft, jeb ar peemafku wehl nebij sinams; wehleschanahs gan tapa isteikta, lai Brinkis zaur laifrahfiteem pawehftitu ziteem, kahdas beigās bijufchahs." Tas ir ihfumā mans rakstis. —

Uf fcho wehleschanahs ari top atbildets 16. num., ka eefagufehs nepareifiba. Wispirms top apleezinatš, ka ta no Zieglera un beedra pirktā kulamā mafchina pilnigi apmeecina zaur pilnigi, ftipru konstufkziju un leelu ifturību un dodot tai preefshrofu no wifceem mafchinu lehgereem. (?) Mafchinas faluhfchana notilufe zaur pafcha wainu, nepareifā fahfellefchanā. Saluhfufchahs gabals atmahitš pret jaunu, ar pušmafchās aprehlinafchanu no ihstas wehtibahs. Tahda labprahiba neweenā žitā pahrdotawā ne-attrahpjufehš, til ka pee Zieglera; lai katris semkopis, kam tahdas mafchinas wajagot, no-est pee Zieglera un beedra apftatitees; tahs par tahm labalahajam top turetās; wizu fantori ufaem semkopjus mihligati un laipnigati, kā nekur žituru u. t. t.

J. Upmāns.

Lai pafchā numurā atronahs kahds rakstis ar parakftu "Zieglerš un beedris," kas peebeedrojahs augfchajam ifflaidrojūmam un kur top peefshmetš, ka Petertalē naw Brinku fainneela Hoffmā, bet J. Upmāna lgs, ka es nesinafchānā pahrgrojijis, un man dod padomu, nahfamihā labi ifflaufchinat un lai newareta atfal man nepatefibu pahrmest, wairaf prahšanas no mafchinahm eegubt, lai mafchinas labumu neufstatitu par ftiktumu u. w. ž.

Uf fcheem diwu lungu atbildėjumeem, un eedrofchinotš no redakcijas peefshmejumā, ka manam attahfnofchanas rakftam telpas neleegš, grižu: fihlafi atbildet, lo par fcho laifu pehz Zieglera lga padomo efnu labi ifflaufchinajis un dabufis ifinat. Wispirms japrāfa J. Upmāna lgam: Waj žuhš riktigi efeet pafchi to rakftu ar žuhfu parakftu fazerejufchi, farakftijufchi un redakcijai eefuhrijufchi, "par atbildi un ifflaidrojumu," pret manu rakftu 44. numurā "Pahr kulshanas mafchinu"? Remoš pats tagad brijwibu atbildet, un ja wehlahu wajadfigs ifrahditos, ar leezineeku peefaulfchanu un wizu apleezinafchu peerahdit ar "Mē." žuhš ne-efeet nedf fadomajufchi, nedf farakftijufchi, nedf ari redakcijai peefuhrijufchi. To tuhlin redsefm. Mans rakstis 8. aprifl Rīgā no drulatawas ifnahžis. žuhš 10. aprifl jau otbildi parakftijufchi un žuhš wehl ne 11. aprifl nebijat 14. num. dabujufchi, kad ar Zukuma fuhmani diwi jaunkundfiai žuhfu fehtā eebrauga. Zeenijami laftaji, nefmejatees til par daudf gahrdu par fcho treelto fchwindeli; raudhifim ifpehtit, kas tee jaunkundfiai tahdi bij un lo tee gribeja. Ir ari te atbildes netruhts. Tee bij no Rīgās, no Zieglera un beedra pahrdotawas. Laifam eepreefch fmalfti aprehlinajufchi tā: Brinkis nebuhs wehl 14 num. dabujis un lafjīs, tadeht pafteigfimees, eefam wiafch to finat nedabu, pehz mums tā wairš ne-isdofees. Redseet, žil fmalfti un riktigi leelpilhehtu kundfiai mahf aprehkinat. Kad no Rīgās taptu "B. S." 14. num. jau 8. aprifl ifuhstis, tas ir, to deenu preefch leelās zeturdēenas un peektēenas. Pafta tafchās nefefi par tahdām leelahm fwehtdeenahm jau nerifkcho, wiafch til par leeldeenahm dabuhs — tā jau wifwairaf uf semem noteel, til fwehtdeenas dabu awifes. — Rīgās jaunfungi jeb fungi — laulajamee gredzeni naw eewehroti — nebuht Brinkim neteiza, kas "B. S." ftahw, bet ar lihuma rukahm ari uf mafchini nahja jautafchana: kā kuļ no mums pirktā mafchina? Nu, par to, waj mafchina labi jeb flikti kuļ, naw man no Brinka nelas teikts, nedf ari es par to lo efnu rakftijis, "kā wina kuļ," bet tilai, "ka rofwertis faluhfīs"; un tas ir taifniba, ka tas faluhfīs. Dtrreis jaun pahrwedot mafchina ari labi kuhlufe, daudf labak, kā papreefchu, (otrreis gan jau launejahs fliktu dot.) — Nu, if katru wahrdianu jau newar ap- rakftit, lo Rīgās wahzu fungi, kuri latwifki jefofchi nemahf, ar Brinkē farunajufchees; bet beigās ir uf to weenojufchees, ka wini fchihš mafchinas labu kulshānu aprakftihš un wiafch fawu wahrdū parakftam dod un liks "Balt. Semf." nodrukāt. — Top — kā runatš, tā daritš. Ziegleri norakfta wahžifki un Brinkis pagreefch apakfchā fawu "J. Upmāns." — Sehweka Kreifchus nosoditš. — Kad wehlahu Brinkis dabuja "B. S." 14. num. laft, wifwairaf no otra lihdsprizeja uf tam ufanahs daritš, tad gan noscheloja, af bij tā lahwees peerunatees; buhtu to finajis, gan ne-

buhtu tā darijis. jo pirmā awifchu ftuojumā wina pafcha teikta pateefiba ween ftahw. — Brijnumš gan ir, ka wiafch, kā tagadejš Zrlawas pagasta teefas peefchdetajš, beft pahrlēezinafchanahs pagreefch wahzu rakftam "J. Upmāns." Nu, tas nahf warbuht pehz eeraduma, tapat ka apakfch Zrlawas pagasta teefas wahzu altim daudf weetas "J. Hoffmanš" falafamš, kas no Brinka pafcha rolas parakftis. —

Nu fahfim ar pafchu pretraktu. Kad griž no pretraktā runat, tad taifnibu leezinot un to wifu ftinadamam, kā tas notizis, jafala: Brinkis jau naw wainigš, wiafch naw to farakftijis, bet til wahrdū parakftijis; laimigš, ka naw kahdu wehfti trahpjees parakftit. Til daudf gan ir wina waina, ka "B. S." 16. num. iflahfīs, naw iflaidis attahfnofchanahs rakftu, taifchu kahdu latwifku farakftitaju gan waretu par wifu Riterfchasti fadabut, kura widā jau feminars kahdus 40 gadus pafstahw. Tapehz es ari ilgi gaidiju, waj Brinkis pats ne-attahfnofees, bet kad nu wiafch to nedara, tad gan nezeetifchu netahfnus pahrmētumš. No Upmāna parakftiā rakftēnā ftahw: "Nepareifiba eefagufehš." Nebuhtu tas wahrdš "eefagufehš," tad nepareifiba nemaf nefkanetu til flikti. Es til fawā rakftā efnu Brinka pafcha teikumus atftahstijis, kuruš ne til ween ka "es, bet wehl otris, kurefch mums deretu par leezineeku, ari dširdeja, ka Brinkis mums abeem ftahstija: ka no Zieglera un beedra piržis mafchinu ar galwofchanu, bet tuhlin faluhfufe. Ja eefch teem wahrdēem buhtu nepareifiba eefagufehš, tad jau es nepareifibu ne-efnu eefadfis, bet Brinkis ar nepareifibu eefadsees, mums diweem žilweeem tā teikdamš; kadeht nepareifibu mums ftahstijis. — Tahlat dširdam, ka par pušmafku dabujis mainit. Bet mihlo. Brinkis, kas tee par 6 rubleem bij, kuruš žuhš no Zieglerēem 11. aprifl, tad til dabujat, kad kundfiai žuhfu mahžās atbrauga un dohami tā teiza: "Wehš eefam pahrehlinajufchees, eefam wairaf pahrmufchi, fche žums wehl 6 rbl. atpakaļ." (Mauda peelabina). Waj ta nebuhs ta labprahiba, kura neweenā pahrdotawā žums naw attrahpjufees, ka til pee Zieglera (no žita wehl neeefet neko luhftamū pirkufchi). Teefcham labprahiba, no Rīgās wehl 6 rbl. lihds Brinkēem, 3 juhdses wiafch Zukuma. — Kapehz žuhš Rīgā mums toreis neteizat, ka zaur žuhfu ufstelleschanas wainu faluhfīs, bet tā teizat kā es rakftijis. Tahlat top apleezinatš, ka žuhš pilnigi ar kulshanas mafchini apmeecinati deht ftipras konstufkzijas un leelas ifturibas (un tuhlin faluhft, žiti to fauz par glehwu un neifturibu). Top katram semkopim eewehleis, kam mafchines wajaga, pee Zieglera eet apftatitees (waj pirkt? Ne, til apftatitees; tas ir taifniba, bruhfti neiftura, kadeht tahdas pirkt). Wizu kantori katru semkopi mihligi un laipnigi ufaem. (Til semkopi? Lai Deemš pafarga tad nelemkopi, kam kriht pee-eefchana wizu kantori.) Wehl reis — beigās iffateet Zieglerim pateizibu (laifam par teem 6 rbl.), bet fchi pateiziba man peenahftos. Nebuhtu es žuhfu teikumu Semf. eelizis, nebuhtu nekad Ziegleris žuhfu mahju apmellesis, nedf žums 6 rbl. dahwajis apakal, kuruš no Zieglera dabujat leeldeenas feftdeenā, (ari brangš leeldeenas pauts). Tur Zieglera fungi few ifrakfta pafchlawu (bet tā fmirb), un žuhš to parakfteet. — žums par apmeerinafchanas apleezinu, ka daudfi žuhfu pufes grunteeki par m, nu taifnu rakftu preezajahs, un man pateizibu ifkala un noschelo žuhfu padofchanas Zieglerim. Nedrihtsteet atklahfti pafchi fewi aiftahwet bet flehpjatees aif kulifem. — žuhš tathchu 2 grunteeki to mafchini kopā pirkufchi, tas otris lihdsprizejs un lihdsleetotajš buhs gan taifnibu runajis, teikdamš, ka "tas žums tahdā wihšē til nowihlees, ka neeefet wehl bijufchi manu rakftu lafju- fchi, tad gan nebuhtu parakftijufchi, jo tilai pehz žuhfu parakfta Ziegleri pateiza, ka par to mafchines luhfchanu Semf. jau nodrukats. To pahrfatishchanos es žums peedodu. — Brinkis, nu war atpuhtees, runafim nu ar Zieglera un beedra kungeem. —

Geepreefch wehl pahrrunafim par to, kā abu atbildes wareja reifā, weenā numurā ifnahft. Kad Brinkis pats buhtu rakftijis, tad 16. num. wareja buht J. Upmāna atbilde, un tilai pehz, nahkofchōs numurdš, waretu atfal Zieglera peebeedroshchanahs rakstis laftojeem preefchā flanet, tad ta leeta buhtu kofchera. Bet kā wareja ahtrali Ziegler lgi peebeedroshchanas rakftu redakcijai eefuhit, kamehr wehl nebija no Brinka rakftitu atbildi awifēs lafjuufchi?

Kalpa fabrika Baltijas gubernās.

(Tulkots no avīses „Pyc.“)

Starp teem jautajumeem, un kureem Kreevu taula iraid greesufe fawu wehribu, atrodahs aridjan muhfu, Baltijas jautajums, ar fawu it ihpafchi reto fawadibu: pee wira wifas, daschdaschadas Kreevu lauschu politiskās partijas faeet weendš prahtds. Ir gan japreezajahs par to, ka nu ir pee Wafar-Eiropescheem it newilshus parahdahs dshwas Kreevu tautiskās juhmas wifur tur, kur ween jastopahs Kreevu mehri: un labumi ar watarneeku seoda-liflahm eeriktem.

Tas wifur swarigakais un eewehrojamatāis no Baltijas jautajuma ir tas, kas simejahs us semeš ihpafchuma starp dšimtedshwotajeem, Igaunu un Latweeschu semneekem no weenas pufes un us — semeš ihpafchneekem no otras pufes. Wifem ziteem weetigas fadshwes jautajumeem ir masal swara par scho pamata jautajumu. Shi jautajuma turpmalā isflaidrojuma tee ziti ihpafchi attihshifees un beigās wiri atrodahs zeešā fakarā ar scho pehdejo; tadehl lihds ar shi pamata jautajuma daudš mas isdewigu isflaidroshanu ari wif ziti isflaidrofees.

Sawadu, neidsheshchamu shmi us fainneeziibu un semneeku buhshchunu Baltijas gubernās ir uflifuse septinu gadu simteau wehsturigā dshwe, kura atshkir Latweeschus un Igaunus no ta laika, kad wehl nebija atmahkufchi Wahzeefchi un kad shihš semeš dšimtedshwotaji malfaja nodoshanas Kreevu leelnafeem. Bet tagad tee apshakli, kureds atrodahs muhfu Baltijas semneeku fainneeziibas buhshchana, ir fawadaki neta Geshch-Kreewijahs gubernās. Baltijas gubernās naw wairs Kreevu pagafia semeš, Kreevu semstibas un tapat ar, ne-eewehrojot kahdus retos, Latweescheem naw ne zeemu, neds zeematu, Wifa kromam nepeederofcha seme ir pilnigā, Baltijas juhmalas eekarotaju, zitreifeju schlehpnefeju bruzineeku, pahrwaldibā*) un ir isdalita gabalds, no kureem leelakos, muishas, baroni — muishu waldineeki isleeta tikai few pascheem par labu un apshahda tahs ar falihgteem kalpeem, bet masalos, zeematus, atdod us renti semneekem. Semeš gabals, mahjas, zeems waj zeemats, kurfch top aidots us renti semneeku fainneeekem, mehds buht tik leels (no 20—100 defatrahm), ka semneeks — rentneeks — nejanda weens wira apshahdat un tadehl lonē weenu, diwus waj trihs kalpus un kalpones. Ji Baltijas apgabala semneekem, ka tas ir redsams no opafschajam statistiskam peerahdishcham, semneeki, rentneeki — tā fawzami „fainneeki“ itaisa tikai masa daku.

Widsemē, kur wairal neta 800,000 zeematu eedshwotaju, ir tikai 45,000 fainneeku. Kursemē eedshwotaju — semneeku, 500,000, bet fainneeku tik 20,000. Mehwees gubernā zeem-eedshwotaju 300,000, — fainneeku tikai 17,0000.

Ji scheem peerahdijumeem redsams, ka trijās Baltijas gubernās semneeku — fainneeku flaits tā tā ne-fneedsahs pahrahi par 90,000, lai gan zeem-eedshwotaju wairal neta 1,000,000 dwehseku.

(Turpmal beigumē.)

„Balt. Semf.“ 43. numurā,

atronam pahrspreedumu pahre diwahm latwiflahm grahamtahm: Winklera „Seme tā swaigne pasaulēs plashumā, jeb matematiska geografija“ un Stersta Andreja „Latweeschu walodas mahziba.“ Raksta beigās zeen. kritiks ir mehginajis isflaidrot wehl lihds shim Latweeschu walodā pawifam nesklaidru leetu, proti, tā un kur partizipi us „dams“ un us „ot“ attributiwi teel leetoti. Shiš jautajens ir loti swarigs, jo te lihds shim Latweeschu walodā mahza preefshā tahs leelakās jufshanas un nepareisibas. Ari es ar scho jautajeenu esmu nodarbojees. Zerams, ka drihsumā ihpafchs rakšs par scho tematu isnahks. Mani rezultati ir pawifam zitadi neta Abolina lga. To, zeru, zeen A. lgs man par launu nekems, jo loti teizami, kahdu swarigu leetu no daudš pufem apluhkot, lai waretu pahroleezinatees, kur un kam taisniba. Wispirms zeen. autors it pareisi peemin, ka no transitiweem werbeem attributiwais partizips us „ot“ nedrihst tikt leetots, tā to daudshahrt Stersta lgs dara, par peem. nedrihst teikt: mihlefots tehws „der liebende Vater.“ Tā ka „mihledams tehws.“ ari nedrihst teikt, tamdehl ka partizipu us „dams“ nedrihst attributiwi leetat, zeen. kritiks nesin, us kuru pufi greesfees, ja Bielensteinam paleel taisniba. Saprotams, ka Bielensteinam te ir taisniba; to peerahda wisflaidrakā Latweeschu tautas dseefmas, kureds Latweeschu waloda wisflaidrakā weidā parahdahs, kur partizips us „dams“ attributiwi nekur neteel isleetats. Es masakais kahdas 5—6000 Latweeschu tautas dseefmas esmu zauri lasijis, ihpafchi ar to no-

*) Taisniba gan, ka pehdeja lalā, ihpafchi Widsemē, daschas no muishcham jau pahrgahshchās semneeku rotās.

Pa teefcham, schogad eewehrojams gads, daschas wahju awises fludina pasara deenu; mehja puhshchams materials pahrschrebjahs lasiju; Latweeschu ideals, juristes redaktors pasuhd, Brinkis papreefch parafsta. „J. Upmans.“ lamehr wehl nemas naw manu usajzinajumu lasijis, un Juhš atkal, Zieglera tehwi, peebeedrojatees rakstam, kurfch nemas naw wehl nodrukats, tik no Jums pascheem paschflawas formā farakstis! — Ziegleri nem to drihwibu, man isflaidrot, ka Petertalē nemas naw Brinka fainneeka Hoffmana-bet Upmans. — Brinka fainneeka, — es gan to esmu par grunteeku fawziš, ta ka to peeklahjiba mahza, to augstako goda wahrdu klaji fawkt. Pascha kalpi gan rihta agrumā pawer lambara duris un wajzā: fainneeks, ko strahdashm, pee kahda darba esmu? bet Zieglera kungus tik semā stabwokli nebiju domajis. — Ka Brinkis rewifijas listēs eerakstis, nesinu, Hoffman jeb Upman; bet 3 leezibas dofchu par Hoffmani. 1. Irlawas seminari, kura Brinkis, ka pagafia skolens gabja, wehl schodeen war redset Brinka rotas rakstu 31. augustā eskama glihtraktibas grahamatā apafschā parakstisu „J. Hoffman no Brinkeem.“ 2. Kā jau mineju, Brinkis ir pee Irlawas pagafia teefas no Petertales pagafia pufes, teefas peefschdetajis un pee Irlawas pagafia teefas wahju alkis reds Brinka rotas rakstu Hoffman. 3. Es un daudš ziti ar Brinki fatildamees fawzjam wira par Hoffmani; wehl neesmu nelad dširdejis, ka buhtu Brinkis kahdam teizis: mani fawz Upmani. Tad nu redseet, es neesmu wis nesinashanā, bet sinashanā rakstijis „Hoffmani.“ — Jums par apmeerinashanu — brauzeji Juhš eset labi — wareet dehl pahroleezinaschanahs abas weetas apmelleet, isluhgtees tos rakstus ar Hoffmana parakstu, — bet tur bes daimahm. — Juhš doheet man padomu, nahkamibā labaki islauschinat un pahroleezinatees, lai man newaretu pahrmest nepateefibu. — Kad Brinkis pats faka. „No Zieglera pirka tukama mashine man faluhja,“ tad tathchu pee Jums newareja islauschinat, Juhš tathchu newareet faof, kas Brinkis noteek. Te par leezinateju ir man otris lihdsprizje, ka faluhfufe. Ja ta nepateefiba ir, tad Brinkim tas wahrdš peenahlahs peefprausi. Bet eefam Juhš fawahm aushm neefet dširdejuschi, tā Brinkis ir mums diweem teizis — floht Juhš tur nebijat — ari neisflaustinajuschi neds no mums diweem pahroleezibu dabujuschi, peenahlahs Jums pascheem ta nahadshbas aplesjiba „nepateefiba.“ — Lai es prahtigati daritu, papreefch wairal praschanas no mashinem eegubtos. — Es nelad Juhšu Brinkim pahrdotu mashini neesmu redsejis, neds ari pahrspreedis, tik Brinka teifumu Semf. eelizis un taisnibu falot, es nelad neesmu kahdā dshlektuwē deenejis, neds par burfchu, seliti neds wis, masal par prinzipalu tur bijis — tadehl usluhdju Juhš, kam wairal praschanas no mashinem, nahlotnē Semf. pahroleezinadamees sinamu darit (pafustinat publiku ar to): Kas tam roswerkim par koleeri bija usgahjis, kuru no Jums nopirka Zehres Kalneeku mahju ihpafchneeks, jeb weh Juhšu fawkuma, fainneeks (Latweeschu ihpafchneekus Juhš laikam eenihsteet) — un tamdehl ween us Nigu tai 8. augustā pee Jums nobrauja isrunatees dehl ta roswerka atpafal fubtischanas un zita labaka dabushanas. Kad Juhš buhfeet fawu aprakstu dewufchi, tad es atkal pawinoschu, ka ar to ir un kahdu flawu Kalneeks no Jums, mums Kursemneekem stahsta. — Schai reisa es tapat, ka wira reisa, Brinka atshahstijumus un rupjakus wahrdus netiku rakstijis, lai publika Juhš pawifam neeenihstu, bet lai Juhš paliku tai slowā, kura Juris Juhš ir eezehlis. No tahds „ihis goda wihrs“ slowā zehlis, tam ari tam wajaga nodshwot schinā grehtu pasaulē. Mums Latweescheem peenahlahs muhfu tautas wihra zenteenus pabalst, ta ari es toreij Semf. lasidams un tam tijedams nopirku 2. N 9 diwjuhga dshles-arklus no Zieglera; nebuhtu toreij materneeks bijis, ne fapni man nebuhtu prahtā nahjis no Zieglera arklus pirkt, jo tad tik pawifam P. v. Dyl'a godigu usweshanos. Tagadejis gaddš, kur semneeki wairal superfosfatus un mafhines pehrt, pawifam wairakus goda wihrus, us kureem drofchi us wira goda wahrdu war pawutees. — Bet mihlo Ziegler, nesinu waj Kalneeks ari Jums buhs udwees tā, ka wira tagad fawz, tad es Jums to pawinoschu. Senal atpafal Kalneeku mahjas (tagadejs nosaulums) ir no 2 mahjam par weenahm kopā fawilktas, tahs fenalahs 2 fawza: Kristiandrej un Orahwer un zaur faweenoshanu nokristija smulatā wahrdā, Kalneek tilpat, ka pee Bauflas leelupi. Tapehž rakstidami nepahremeet man atkal aeriktigu wahrdu ka pee Hoffmana. — Es no fawas pufes gan domaju, ja wehl pret schim pateefahm peerahdishcham pretrahstis rastos, gan nelahdu atbildi wairs nelais: jo wehl wairal ar paschflawem laiku notehret, buhtu gan neprahtigi darits. —

Wairakeem kungeem isfaku pateizibu, pee isflaustinashanas farunas, ka: Vihgotim, Kobakam, Jurgim, Kutenbergim un Berlinam, bet Kalneekam wehl jo firnigati. — Schweta Kristus.

lufku, kahdā sira partizipi us „dams“ un „ot“ teel isleetati, bet nekur ne-esmu atradis, ka partizips us „dams“ tiftu atributiwi leelats. Te mums newajag neds us weenu neds us otru pufi greesfees, jo waram te pilnigi isleetat werbusubstantiwu us „ajš,“ „mihletajš tehws,“ waj paturam „dams“ un leetojam to appositiwi: „tehws mihledams.“ Bet zeen. Abolina lgs grib wifadā wihfē partizipu us „dams“ wifās weetas leetot. Us tam esot schahdas teefbas: pirmahrt wifsch pilnigi paturejis laika wahrdu nosihmeschanu, ohrahrt to warot wehž gramatikas waduleem (Regeln) atwafinat no wifsem werbeem un treshchahm lahrtahm wifsch jau ari fen esot leetats attributiwiskā jehgā (ind) tā tautas mutē, tā ari rakstis un tamdehl ari esot eerasta forma.

Abulhlohim schihš teefbas jo tuwak. Pirmahrt, waj tamdehl, ka partizips us „dams“ pilnigi paturejis laika wahrdā nosihmeschanu, mums ir ta teefiba, partizipa formu us „dams“ tā isleetot, ka wira wehl nelad skaidrā Latweeschu walodā naw tikufe isleetota. „Es gribetu sinat, waj waretu wehl darit kahdu leelaku waras darbu gramatikā?“ Otrahm lahrtahm faprotams, ka partizipu us „dams“ war wehž gramatikas waduleem atwafinat no wifsem werbeem, bet luhgtu eewehrot, tik tad, fod wira predikatiwi leeto, jo ka shi forma attributiwi teel leetota, wehl ir peerahdams. Tā tad zaur to it nelas naw peerahdits. Tapat ari waretu kahds fozit: partizipu us „ot“ war wehž gramatikas waduleem atwafinat no wifsem werbeem. Sinams wizam buhtu taisniba, kad peeliktu klait: kad shi forma apositiwi teel leetota. Treshchahm lahrtahm zeen. A. lgam pilnigi taisniba, fakot, ka partizips us „dams“ attributiwiskā jehgā jau teefot fen leetats, tā tautas mutē, tā ari rakstis. Bet te zeen. A. k. man ja-atbild, ka shi ir ta wisleelakā nesahle, kas Latweeschu walodā eeweesufeshs, un kura ar wifu fakni ij Latweeschu tihruma ir israujama. Peemehrus ij tautas mutes peemest, wehl neta neperahda, jo te ari waretu kahdus ij tautas mutes peewest, tā: porufis, prapeferis, apifats u. t. j. pr., kurei ari ij Latw. walodas wifadā wihfē ir deldejami. Mums te jafaka: pagalmis, profefors, adwokatš. Ja zeen. autoram buhtu laimejees tik weenu weenigu peemehru ij Latw. tautas dseefmahm peewest, kur partizips us „dams“ teel attributiwi leetats, es ne wahrdina wairs negribetu laudet. Bet tā wira usshahdijums ir pilnigi bes pamata un newar tikt eewehrois.

Wehl daschi ziti peemehri: „Wifsch aplampa fawu raudadamu mahiti“ neskanefhot neweenam flikti, waj til teem, kas ismahzijufshees no galwas Bielensteina § 757. „Wifsch aplampa fawu raudofcho mahiti,“ nebuhtu wehž A. lga domahm tik pareisi, jo tad tuhlt schautos prahtā, it ka mahte nebuhtu tanī brihdi tik raudojufe, bet ka wira pastahwigi ween raud. Tā naw wajadshs tulkot. Tad wajadsetu ari pee ta teikuma: „wifsch redseja seedofchu rof“ tuhlin schautees prahtā, it ka rofe nebuhtu tanī brihdi tik seedejufe, bet ka wira pastahwigi ween seed. Ja A. lgs buhtu teizis „wifsch aplampa fawu raudofchu mahiti,“ tad pilnigi ar to buhtu peetizis. Attributiwais partizips us „ot“ nosihme neween ihpafchibu, kas fubstantiwam, pee tā partizips stahw, weenumehr peemihst, tā: telofcha upe, bet ari, kas tik kahdu ihfu laiku tam peemihst, tā: fkrejofchs fregš, danzjots lumelinfch. Tahlat zeen. A. lgs peemin, ka schahdas formas, t. i. attributiwi leetatees partizipi us „dams,“ Latweeschu walodā loti esot eeweesufshees, jo par peem. katrs teifshot: wifsch fkehja wifšā, tā ruhfdams lauwa, un newis ka ruhjofchs lauwa, un tamdehl Bielensteinam par godu ne-efot zitadi jaraksta, ka jaruna. Newar isprast, ka autors Bielensteinam godu parahditu, ja wifsch (t. i. autors) rakstisu ruhjofchs lauwa, jo Bielensteins nekur naw teizis „ruhjofchs lauwa.“ Partizipi Latweeschu walodā loti reti teel attributiwi isleetoti, ta ir weena no Latw. walodas ihpafchibahm, bet gan loti daudš appositiwi. Wahzi partizipu loti beefchi isleeta attributiwi. Tee kas to ari Latweeschu walodā grib darit, laikam paradufchi wahzijti domat. Tamdehl ari naw ko schaubitees, ka ihis Latweetis, kas tautas dseefmas formu us „dams“ nelad attributiwi neisleeta, ari nefajis: wifsch fkehja wifšā tā ruhfdams lauwa, neds ari tā ruhjofchs lauwa, bet ruhfdams ka lauwa.

Pehž A. lga domahm tad buhtu diwi aktiwa tagatnes partizipi, kas abi attributiwi teel leetoti. Tamdehl wifsch ari mehgina rahdit, ka abi leetoschanā isshkirahs. Bet efam jau augscham redsejuschi, ka Latweeschu walodā atronahs tik weens aktiwa tagatnes partizips, kas attributiwi teel leetats. Pehdigi wehl japeemin, ka ne-efot teefa, ko Bielensteins faka par partizipu us „dams,“ ko shis tik nominatiwā ween fateefotees, jo Zimfes „Dseefmu rotā“ stahwot: „Gewas seedus lasidamai, nokriht selta gredseminsch.“ Shi til tad ari buhtu ta weenigā forma, kas zita fahšā, neta nominatiwā atronahs. Jo neween Bittnera tautas dseefmu krabhjuma, bet ari Bielensteina tautas dseefmas kahdu formu naw. Shi forma laikam buhs isflaidrojama zaur ritumu, jo „Gewas seedus lasot“ neishahttu fshetras akzentuetas silbas, kahdas katra tautas dseefmu wahrfma prafa.

Loti wehlejams buhtu, ka tal reis Latweefchu laikraksti fahktu wairaf eepasibtees ar fcho formu pareisleetafchanu, jo wif Latweefchu laikraksti, bej ween „Pagalma,“ wehl arweenu grehlo pret Latweefchu walodu, partizipu us „dams“ attributiwij illeetaidami. Daschi wehl eet til taht, ka to pilnigi flette un tam peelee ori pilno galotni.

Brihwafalneeks.

Wokstabu-spehles behrneem preefch mahzi-fchanahs un pee-augufcheem par laika kawekli.

Ar fchahdu usrakstu man reis gadijahs eeraudfit grahmatu pahrdotawä lastiti ar burteem. Latwju usrakstis un sinama leeta, tad latwiskeem burteem ari wajaga buht. Novehrku, lai waretu fawu maso brahlit imahjit lastit. Robrauzis mahjä, dahwinaju masajam brahlam fcho lastiti un otra deenä gribu fahkt mahjit, bet kas to nu dewa; fahktu flaititees burts un atrodu winds pusi no wifseem: E, h, c, v, f, g; bet g, n, l, k, f, ch, sch, tsch, ä, ê, i, ü neiwena pascha. Nehmos kahdas diwas waj trihs teises no fauna flaititees — warbuht ka pahrskatijees — bet nefa, ka naw, ta naw. Sahktu flaititees usrakstia waj til ir ween latwiskis — latwiskis gon, bet zaur latwisku usrakstu zauri spibb weens zits, kas burtu pehz burta istaifa fcho: Buchstabenpiel zum Unterricht für Kinder und Unterhaltung für Erwachsene. Nu tilai ispratu, ka burti ir wahzifli un idewejs uslizis wahziflam usrakstam latwisku an pahrdod wahzu burtus (kas arween lehtaki makfa nefa latwiski) par latwiskeem 60 kap. efi. Waj ta nu naw krahpschana, zilweku mahzifchana? Wahzifli fchahdi preefch skolahm mas derigi burti netika laikam pirkti. — nu, idewejs doma, krausim wirsü latwisku usrakstu un pahrdosim Latweefcheem wahzu burtus, wizi ir dumji un nemas nefamanihis, ka wiazus peekrahj. Labs gods fcho burtu idewejam — peenahlahs no pirzejeem — peekrahpteem lautikeem. Schis ir weens nepeedodams grehls: otros ir schis: ka lastit eemahzifchanahs war buht spehles leeta; ja behrns jau no masahm deenahm eeradis flaititees us nopeetnahm leetahm — lastit un rakstid mahzifchanahs — ka us joleem, us to tad wiazam wajadschis nopeetni flaititees? No pascha eefahkuma gara attihstiba un appaifmoschana peenem jau spehles weidu, bet kas tad buhs, kad spehlejet newarehs wifsh tablaku attihstibas stahwolli panahkt un nopeetni ari naw eeradis, tad sinama leeta, wifa attihstiba paliks pee malas. Un wispahrigi man gribetos sinat, kas tee par pee-augufcheem zilwekem, kam jakape laiks pee burtu fastahdischanahs wahrdods? Waj teescham no Latweefcheem buhs tahdi pee-augufchi, kam laiks atiktoos preefch fchahdahm blehnahm?

Daschadas sinas.

No eefschfemes.

Skaitku waloda. „Sowr. Iwestija“ appaifmo Baltijas jautajumu fchahdeem flaitikeem: Pusotra miliona Latweefchu, pudmiliona Igaunu, simstuhstots Kreewu un diwi simstuhstoschu Wahzeefchi. — tahdi ir Baltijas eedshwotaji. Neraugotees us to, ka Kreewi walfit ir waldo-fcha tauta, wizu Baltija ari ir til us pusi mafal nefa Wahzeefchu; bet Wahzeefchu paschu. fahidhnot ar wifu eedshwotaju skaitli naw ne desmit procentu. Un tomehr fahda waloda gan wed wifas darischanas? Wahzu. Kahda waloda noteef mahziba skolas? Wahzu. Ja, tee ir tee lihdselli. — skolas un darischanas, faweenotas ar walodu, — kas newahzifloos elementus tehrwj Wahzu tautiba! Pat no pahshwofcheem, wifai neezigeem Wahzu tautibas desmit procentem, wairaf nefa pufe peeder neihstajeem Wahzeefcheem, bet pahrwahzoteem Latweefcheem un Igaunem. Wahzu dsimums naw noledjams dsimtuwifchneeku familijas; bet no rilfoneem un wifseem ziteem nemuifchneekem atradisees labi ja 50. data, kura Latweetis waj Igaunis nebuhtu par tehnu, waj tehnu-tehnu...

Strihkeneefchi. Schi pagasta ta nosaulka „Wehwera Krihpna“ mahja tika atkal fchogad no uguns apmekleta. Preefch mas gadeem atpakal nodega minetai mahjai ar fahmu jumtu dsihwojama ehla, kuras weeta tagad eeraugam prahwu ehrebegi ar dakstiau jumtu. 17. oktobri aug-fcha minetas mahjas rifa krita lihds ar „zeema kambari.“ kuresch sem weena jumta atradahs, ugunij par laupijumu, weenigi wejos, isdegufchos un fahritufchos krahfns muhrus la peemizu breefmu weeta atshadama. Preefch Strihkeneefcheem ir fchis deesgan hebbjigs peedshwojums, jo te mineta „zeema kambari“ tika wafaras laika beeschi daschadas fapulzes, ta par peem. puifchu, meitu, behrnu, laulatu, atraitau un d. j. fcheem lihdsigi fwehtli notureti, kuras ta nosaultee „zeema tehwi“ jeb „wetfchi“ mehdsä ar dfeedafchanu un daschadahm runahm fwinet. Schogad, ta

dsiedeju, tilufchi nobegufcha „zeema kambari“ simtu gada-fwehtli musikas pawadifchana leelifti fwineti. — Ka mehdi runat, esot te wairaf reifas minefais kambaris lihds ar tani noglabatahm bihbelem un daschahm zitahm kambara grahmatahm par pelneem pahrwehretees. — Ta nu ir Strihkeneefchi bes fa-eeefchanahs weetas jeb zeema kambara palitufchi, un buhs us preefchu, ja wehletos fchahdas weetas apmeklet, pee kaimizu zeema kambaru durwim japeelauwe. (M. W.)

No Deenwidns-Widfemes mums raksta: Jau wafara, kad fahka daudhnot par mahloncem, kas pret Weetalwas dr. skolotaja Kalnizu fawelktas, un par nodomu, wiau atzelt no amata, dsirdejam laudis jautajam: „Ko gan mahzitaji eelifschot Kalniza weeta? Kuresch skolotajs buhschot tos, kas eefchot Kalniza weeta?“ Tad dsirdejam, ka mahzitaji doschot Kalniza weetu bijufcha „Tautas beedra“ redaktoram Spalwizam, jo esot wifai usahitigi ispidijis „Tautas beedra“ wadifchana. Ja nu tas teescham ta buhtu bijis, tad laikam gan Spalwiza k. buhs atsazijees no peefolitahs weetas, jo nupat dsirdam, ka fchi weeta esot peefolita Wez-Peebalgas skolotajam (dr. skolä) Mooram. Bet Moora lgs esot us to atbiddejis ihfi, ka wiazsch peefolito peekemschot tilai tad, ja pate Wetalwas braudse to wehleschotees un wizu aiginafschot, bet ne buht ne-eeschot us laultura zita usajinajuma. Ari patš dr. mahzitajs, Zehku apr. laulskolu garigais paheluhls, fawam skolotajam esot dewis tahdu paschu padomu. Un faprotama leeta, kura teizama goda firds to gan zitadi darihis! (B. W.)

Tehrbatas Igaunu rakfneezibas beedriba, kura, ka lastitaji wehl atjerefees, notika augasta mehnefi notureta fapulze leela fchelschanahs, zaur ko tautas partija beedriba uswahreja un tautas pretneeku draugi is beedribas istahjaha, wehledamees ar fawu istahjahanos beedribu ari isahrdit. — noturejuse 13. nowembri pirmo fapulzi, sem jaunäs, no tautas partijäs lozelleem iswehletäs preefchneezibas. „Tartu Gesti Seitunga“ fcho fapulzi aprakstot, teiz, ka ta esot gaischi peerahdijuse, ka tauta fchaj beedribai peefrihtot un wiazas zenteenus pabalstot, bet ka pretneeku nodoms, fcho beedribu isahrdit un zaur to fwehtigos darbuh, preefch Igaunu gara isglitibahs, igaisinat, palizis pilnigi fauna. Kaut jeki bijufchi flitki, tad tomehr fapulze bijuse til leela flaitid apmekleta, ka wehl nelad, kamehr beedriba pastahwot. Tadeht tad ari presidentš G. M. Jakobsons apfweizinjais fapulzi preezigi un turejis ihfu, bet swarigu atklahschanahs runu, isteikdams, ka nemeera wilai gan reis beedriba esot augsti fazehlfufchees, bet tee esot nu atkal aprimuschi. Nu beedriba waldischot atkal fatiziba un ta wareschot preefch fawas tautas felfchanahs zentigi strahdat. Pehz tam presidentä weetneeks Dr. Weske simojis par grahmatahm, kuras beedribas jauna preefchneeziba par diwi un pus mehnefcheem zauri flaitijuse un atsinuse par derigahm sem beedribas wahda un numura islaifi. Tahdu esot pawifam septini: Dr. Weskes „Somu walodas mahziba“, J. Körwa „Wezas pasakas“, Kurika „Rakstibas mahziba“, Raudlepa „Gudribas bilde“, Jakobsona „Wanemuines kolles fkanas III. data“, Tülka „Fifklas mahziba“ un Kurika „Rehlinu grahmata“. Bes tahm beedribai esot wehl daschi ziti manufripti eefuhititi, bet ne-efot wehl zauri flaititi. Tad studentš Buschmanis turejis eewehrojumu runu par dabu un kulturas wehsturi. Tülks simojis par beedribas biblioteku un museumu. Bibliotekä esot pawifam 664 grahmatahs, to starpa 383 Igaunu waloda. Museuma leeta krahjums ne-efot nezil leels. Presidents isteizis wehleschanoš, ka wajagot fahkt preefch museuma wezas leetas zentigi kraht un tahdas pat par naudu pirkti, ja kur buhtu dabujamas. Nu tilufchi jauni beedri usnemti, kura wahrdu preefchä laifchana un baloteereefchang aifnehmufe ilgu laiku, tadeht ka to loti daudš, kuzi par beedreem usdewufchees. Kad 260 jauni beedri bijufchi usnemti, tad fapulze metufe fahdu brijdi no darboshchanahm meeru preefch atpufshchanahs un atspirdfinafchanahs. Pehz tam tilufchi wehl kahdi fertisdesmit jauni beedri usnemti, un pehz daschahm noturetahm runahm peeteifufchees atkal daschi jauni beedri un usnemti. Tad Dr. Weske pawehstijis fapulzei, ka pagahjufchä fapulze nospreedufchi fenako beedribas presidentu, mahzitaju Hurtu par goda beedri usnemti, bet preefchneeziba newarejuse to Hurtam pawehstii, tadeht ka Hurts drihs ween pehz tam is beedribas istahjees un to rakstu lihdi parafstijis, kura beedriba tilufe negehligi nosaimota. Nunatajs luhdsä fapulzi, kas preefchneezibai buhtu fchajä leeta darams, waj goda beedra diplomu Hurtam peefuhitit jeb ne. Sopulze atbiddejuse ar ne. Nunatajs isteizis tad wehleschanoš, lai beedriba fawu fenako presidentu, Hurtu, par wina fenakeem darbeem un wihrifchku beedribas wadifchana pirmäs gaddš, paturetu alafsch pateiziga peemiza. Pehz dascheem fhkaleem darbeem tahs deenas fapulze tilufe flehgta. Tajä deenä tilufchi 364 jauni beedri usnemti un pehz beedribas raktu wefaja simojuma tilai 54 beedri esot pehz notikufchäs fchelschanahs istahjufchees. — Otra deenä 14. nowembri Keisareenas Majestetes dsimuma-deenä, Igaunu rakfneezibas beedriba fwinejuse fawus desmitgadu pahshwibas fwehtikus. Pehz walstis-himnes nodseedafchanas

un wairaf us fcho fwehtiku deenu fihmejofchos swarigu runu noturefchanaš, fwehtku dalibneeki gahjufchi us Baltiju deemfalfopchanu noturet un preefch Augstahs Semes-mahtees luhgshanaš pee Wisaugstakä raidit. No bafnizas pahnahlot, beedriba aifuhitijuse pasemigu laimes wehleju mu telegramu Keisareenes Majestetei. Wafara pulstien asto-ads fahfufehs goda-malite, ar wairaf galda runahm un wefelibas udserschanahm. — Tajä deenä wehl labš flaitis jaunu beedru usdewufchees, ta ka pawifam beedriba eefahjufchees kahdi 420 jaunu un beedribas lozektu flaitis esot tagad pilnigi 800 leels. — „Tartu Gesti Seitunga“ apfolahs par fcheem fwehtkeem turwim wehl plahchali stahstii.

No Tehrbatas. Ka Igaunu tauta tos neatstahj, kas preefch wiazas labuma strahdajot kahda libelš kritufchi, par to fche kahda peemehrs; Nefen wehshjam faween lastiajeem, ka „Tartu Gesti Seitungas“ bijufcham redaktoram A. Mintam, Widfemes hosteefa nospreedufe fefchi mehnefchi zeetuma, par tahdu rakstu mineta awifš. „Tartu Gesti Seitungas“ tagadejs redaktorš J. Järws, fcho behdigu simu faween lastiajeem pawehstidams, isteiza, ka Mintam ne-efot nekahdas mantas un ka tadeht wina feewai un behneem buhschot tilmehr, kamehr wihrom zeetumä jafefsch, pahrtiflas truhfums jazeefch, ja labfrijigi zilweki tai newalidieschot. Us to Narwas Kränholma fabrikas strahdneeki bija tuhliä 26 rublus fametufchi un Winta feewai peefuhitijufchi un tagad, ka „Tartu Gesti Seitungä“ iffludinata kwihst israhda, Baltijas dsifsfzeta fabrikas Igauni peefuhitijufchi wiazai 20 rublus.

Peterburgä, 26. nowembri. Ka „Wald. Wehlin.“ simo, tad Wisaugstaka pawehle iffludinata par fareimu mundeera (uniformas) pahrgrossfchana.

Peterburgä, 30. nowembri. Rakst pulstien weenä ifspreda fpreedumu Mrowinska prozefš. Wif trihs apfuhditee: Mrowinski, Teglewš ar Furfowš atfihiti par wainigeem. Wini noteefati ar wifu fewisfchu teefbu faudefchana un nosuhitijochu Archangelffas gubernä ar nofoziju mu, 3 godu laika neatstahit eerahdito ufurefchanahs weetu. Mrowinskis faude generala fshinu. Jusiziminfers teefas fpreedumu liks preefchä Keisara Majestetei. Noteefatee tuhliä nemti mahjas arefš. Spreedumu galigi nola-fis 12. dezembri.

No Peterburgas. Keisara kroneschana, kas bija notekta us maija mehnefi, ka dsirdams, tiffchot atlikta us wehlatu laiku; daschäs awifes runä pat no atlikfchanaš us diwi mehnefcheem. — Keisariska Augstiba, leelkass Michails Michailowifschs ezelts par Keisara Majestetes fligel-adjutantu. — Peterburgas polizija nahlofchä gada makfa-fchot 400.000 rublu wairaf, nefa lihdi fchim, un Maffawas polizijas isdewumus paleelinafchot pa 100.000 rbl.

Kara spehku, ka „Rig. Irgai“ simo, gribot pamasinat us 900.000 wihreem. Ja teescham to isdarihš, tad sinams aiftaupifees laba summa naudas. — Kara spehku lihds-fchinigo manewru weeta, ka „Nowosti“ dabufchi sinat, gribot eewest gahjeenus no weenas pilsehtas us otu. Pirmo tahdu gahjeenu usahlfchot gwardija, no Peterburgas lihds Maffawai, us Keisara kroneschana.

Maffawas behrnu audsinatawas goda aifbildai gribot is fawas teschas atlihdsinat tos 300.000 rbl., ko wiazas kahrt Melnizis teizahs „pasaudejis“.

No ahrfemem.

Wihne, 9. dez. (27. now.). Istrahdahs, ka zaur Ring-teatra degfchana padaritä nelaima ir daudš breefmitgaka, nefa eefahkumä domaja. Wairaf nekä 300 zilweku ir atradufchi nahwi leefmas. Wifa Wihne leeläs isbaifš. Wifas awifes iffludinajufchäs dahwanu peekemschana preefch nelaimigahm familijahm. Keisars dahwaja kreemu summu. Ugunegrehks zehlees zaur to, ka us flatuweš, studentu kneipi israhdot, fpirta lampa apgahufehs, no kam uguns eegahjuse dekorazijas. Teatris tani deenä bijis loti pilns. Pilnigi glahbtees warejufchi tilai tee, kas atradufchees parterä un lofchäs. Is pirmä ranga islehtufchi zaur logeem. Bet teem, kas atradahs 2. un 4. rangä, uguns nelah. wufe tapt lautä, un tee gan laikam wif tur noslahpa, waj fadega. — Alteeri wif glahbufchees. Ufdotais pasudufcho flaitis Ring-teatri fneedsahs pahri par 600.

Aufiro-Ungarija. Par tahdu strihdu starp teefas leetu miniferu Prashaku un dascheem Wahzu tautas weetneekem dabujam fchahdas sinas: Strihda eemeflis bij kahds no Bohemijas Wahzu tautas weetneekem un ziteem Bohemijas Wahzu wadoneem awifš iffludinats rakstis, zaur kuru tee likumiga un nepeeklahjiga wihje usbruka tagadejeem minifereem. Awifchu numuri, kurdš fchis rakstis otradahs, tika no polizijas konsfzeereti jeb atnemti. Tas pat wehlat notika ar daudš Wihnes Wahzu awifem, kas, fcho leetu pahrrunadamas, pahshwigi neatkautä wihje aifshra walidibu. To nu Aufirefchu Wahzu tautas weetneeki eeraudfija par Wahzu preef apfpeefchana. Wiazä fahchla leetu trofni un beidfot fcho leetu zehla pee gaismas Au-

streefchu tautas weetneeku sapulzei. Teesu ministers Pra-

Holande. Rahds jaunezeltis pilfehtas waldes lozel-

Franzija. Gambeta leeta stahw labi. Tagadejais

la tas peekrihtot sinamai senata reformai, senata teesbu

Anglija. Tautas weetneeks Bradlows, la sinams,

nejis, wehl nesinams, jo naw sinots, kahdu eemeslu dehl

Rihna. Kuldschas prowinge, kas pehz falihguma ar

Seemel-Amerika. Presidenta flepkawa Gito prahwa

Weschingene, 25. nowembri. Finanzministerijas

Atbildigs redaktors: Stahla Julijs. No zensures atwehles, Riga, 2. dezembri 1881.

Sludinajumi.

Breestch leelakas muischas Witebftas gubernā wjadstiqs muischas kungs

uhtizams zilweks, ar labahm leezibahm, kas labi prot semes darbus wadit un fapratig

Baltijas Semkopis lihds ar Weelikumu

isnabts ori nahfoshā 1882. gadā, uffabts fawu 8. gada gabjumu, Wafchā „Semkopi” it

Table with 2 columns: ar peefubhtifchānu par wafstu; and bef peefubhtifch. Riga un Jelgawā: with rows for different quantities and prices.

Peelikums ween par gadu ar peefubhtifchānu 2 rubl., bef peefubhtifchānas 1 rubl. 50 fap.

Apstelleschānas fānem Riga: Balt. Sem. effpedizija, Abrehtiqas Kalku-

Kas 10 effemplarus uf weenu adrefti apstelle, dabuhs 11. par welli.

Idewejs: A. Ahbrandts. Atbildigs redaktors: Stahla Julijs.

Sirniņas ardeewas!

fawejeem, radeem, draugeem, wafstihameem un wafstihama-

Edwards Gaife.

Daru sinamu, la esmu Waukka par weterinar-ahrstu

C. Reichmaubergs.

Publikai daru sinamu, la Dubultods esmu nometees par brijwi praktiseeradamu ahrstu.

Gebrankschānas weeta

Stab-eelā (Sāulen Strafe) Nr. 31 ar ihpafchi labahm eerikem un istabahm, teel no Jauna gada wala

Agles- un preedes balkus, plankas, dehtus, lates

E. Jakobsohns,

Jelgawā, upes eelā Nr. 4, aif bruhwera Derrmutha.

Kreewu semes fehjamas liuu fehklas ir dabujamas Riga Kalku-eelā Nr. 20

J. Gutmann.

Zehfis,

Peterfona fuhra bodē pee Selta fwareem pārdod: labu bruhnu lapu-tabaku

peena gows ar wifu tekū; apstatama wulstien 12 un 7 watarā.

No J. Schablowsky apgahdibas Jelgawā, nupat inahza jauna grahamata Harmonikas skolotajs,

Dabujama Riga pee Puhzifchu Gederta un beedra un wifās zitās grahamatu bodēs.

Masku-balle. Zenas mehrenas, Biletēs dabujamas eepreefch

Zidewejs: A. Ahbrandts. — Drukats pee M. Jakobfona, Riga, Wehweru eelā Nr. 5

Rig. Latweeschu amatneeku palihdsibas beedriba.

Sestdeen, 5. dezembri 1881. g.

Masku-balle.

Sahkums plkst. 9 wakarā. Janomafkeerejāhs plkst. 2, beigās p. 4 ribtā

Deel-Zumpraweeschu labd. beedr. noturehs 27. dezembri sch. g.

Centralifku = wakarū.

Deel-Zumpraweeschu walfs ftrihwera ruhmes. Sahkums pulkst. 1/26 wak.

Danzofschana. Peedaltifchānāhs kungeem 30 fap., kundsem 15 fap. Komiteja.

Smiltene. Swebtdeen, 6. dezembri sch. g. Centralifki-

humoristiqs wakars. Sahkums pulkst. 6 pehz pusdeen.

Balle. Klahatāhs ftrās zaur programahm. Sfrifhtotaji.

Birma Kreewu unguns = apdrofchinafschānas beedriba,

dibinata 1827. gadā. Agenti:

- List of agents: G. Wolmann, Moris Kolland, N. W. Müller, B. D. Gufstlawsky, Eduard Dabbert.

Tirgus ftrās. Sreemas laiks la newar tā newar ceslabtees. Pafalt,

Wefemju tirti kati rahni, tadeht ari fchejeenes wehl newar atdbuhwinatees.

Rudfi plānu, trubht vtrgeju, trubht wabrdeweju. Wreefchi rahnu; 107/8 mabz, diwanfchi dabu-

Wufas maf weeprafstas. Jarizinas uf weetas wabrdewa

Wufas maf weeprafstas. Jarizinas uf weetas wabrdewa